

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.
PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.
Postatakarékpénztári csekkzámla: 52.666.

Szerkesztésért. és kiadásért felel:

MÜLLER KÁROLY
laptulajdonos.

SZERKESZTŐSÉG

ÉS KIADÓHIVATAL:

I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

MAGYAR HÚSVÉT

A húsvét a magyar nép leg-szimbólikusabb és legrokonszenvesebb ünnepe. A vele kapcsolatos hitbeli igazságok és tények hatósugarán kívül az élet egyéb vonatkozásaiban egyike a legrokonszenvesebb ünnepünk, mert jelenléte a tavasz elközeledtét és a természet feltámadását jelenti.

Ez utóbbi szempontból: a feltámadást, a megújulást tekintve, a magyar történelem szempontjából nézve, számunkra valóban szimbólikus jelentőségű, mert visszatérő periódusaival mintha állandóan azt jelképeznék, hogy a sorozatos magyar elbukások és nemzeti szerencsétlenségek után mindig jön a magyar feltámadás és a magyar diadal.

Huszonkétéves golgotai nagypéntekünk alatt sok mindent éltünk át. Evenként újra és újra eljött a húsvét, mint egy nagy ígéret megtestesítője és mi mindig nagy reményeket merítettünk belőle.

Azonban ez a nagyhét, ez a mostani nagypéntek, ez a mostani húsvét mintha nehezebb volna az előzőeknél. Évről-évre egyre több és több felhő tornyosul a húsvéti égboltra, minden húsvétkor — pár év óta — egyre figyelmesebben és aggodalmasabban tekintünk határaink felé, de mintha a mai ünneplés az eddigiek között is a legnehezebb lenne... Határainkon túl ellenséges hadsereg, légitereinkre ellenséges repülőgépek, határainkon bevonult fiaink és apáink állanak elszántan, mindenre készen, azt nem is számítva, hogy itthon egyben-másban szűkebben vagyunk, mint tavaly...

Azonban úgy hisszük, hogy a gondviselő Isten nem enged feljebb kísértetni és megpróbálni, mint ahogyan azt elhordozhatjuk és érezzük, hogy most pattannak szét véglegesen trianoni kriptánk nehéz ajtajai, hogy a magyar igazság ismét diadalmasan feltámadjon, miként a mi Urunk, aki a sok gyalázat és kín után harmadnapon győztesként jött ki a sziklasírból.

Szenvedések, lemondások, hősiesség, erőfeszítések, kitartó igyekezet és komoly, végsőkig feszített munka nélkül azonban az sem lehet magyar feltámadásról, mert sült galamb senkinek sem repül a szájába, tálcan senkisének fogja nekünk felkínálni Nagy-Magyarországot, ha mi előzőleg nem vállaljuk a nagypénteki golgota útjait, a köz érdekében való önmegtartóztatást és egyedül a nemzet

javát szolgáló közreműködést.

Ezért némuljon el ajkunkon minden panasz, minden egyéni kicsinyeskedés és szűnjön meg minden rövidlátás és bizzunk továbbra is Abban, akiben „eleitől fogva” bízunk, s aki nemzeti feltámadásunknak ed-

dig is oly sok szép zálogát és bizonyítékát adta. Azután bizzunk azokban, akik a legteljesebb felelőség tudatával kormányozzák ezt az országot, s hivatva vannak kivezetni ezt az országot a trianoni sziklasírból: bizzunk Kormányzónk és kormányja bölcsességében.

Tudott dolog, hogy egy beteg számára a hajnali órák a leg-

nehezebbek, melyek közvetlenül megelőzik a nap elközeledtét. Ebben a stádiumban vagyunk most mi is. Csak el ne veszítsük hitünket, bizodalmonkat, mert a prófétai szemek már látják a diadal, a magyar feltámadás összes előjeleit.

Adja Isten, hogy mindenki ilyen hívő és bizakodó lélekkel tudja megünnepelni a húsvétot.

FELHÍVÁS SZARVAS TÁRSADALMÁHOZ!

A Szarvasi Vöröskereszt Fiókegylet az országos szervezet nevében kérelemmel fordul Szarvas község hazafias polgáraihoz:

Az események ma kiszámíthatatlanok, s a legváratlanabb fordulatok is lehetségesek. A komoly és józan gondolkodású ember ilyen esetben mindenre felkészül, hogy semmi meglepetésszerűen ne érhesse. Márholnapra váratlan fordulatok következhetnek be. Megtörténhetik, hogy Szarvasnak a közeljövőben szüksége lehet egy hadikórház felállítására. Vezető férfaink leghőbb óhajta a béke minden úron való fenntartása, lehet, hogy sikerül, lehet, hogy hajótörést szenved. Nekünk minden eshetőségre fel kell készülnünk és ezért a közeli napokban Hozzatok fordulnak kiküldötteink, Szarvas hazafias polgárai!

Dr. baiczai Beliczey Miklósné, a Vöröskereszt Egylet Békés-

megyei választmányának elnöke felhívására szarvasi hadikórház felállítására tesszük meg az előkészületeket. A hadikórház önkéntes adományokból volna felállítandó, a szarvasi járás polgárainak önkéntes adományaiból. Adományképpen mindent elfogadunk, amire egy kórházban szükség lehet: ágyat, ágyneműt, székeket, bútorokat. Pénzt is szívesen veszünk, azonban elsősorban természetbeni felajánlásokra számítunk. A legközelebbi napokban fiókegyletünk megbízásából lelkes hölgyek fognak megjelenni házaikban, gyűjtőivel. Arra kérünk, legyetek lelkes és jókedvű adakozók, hiszen a szónak legszentebb értelmében vett hazafias áldozatkészségről van szó! És amellet gondoljátok meg, hogy a felállítandó kórházban elsősorban szarvasi és környékbeli katonákat, tehát földieinket,

hozzátartozóinkat fogják ápolni, ha arra kerül a sor.

Mindnyájunk legforróbb vágya, hogy ne kerüljön a sor háborúra, bár valamennyien azért is tudunk lelkesedni, ha arra kerül a sor. Úgy lehet, hogy mégsem fog kelleni felállítani azt a kórházat. Éppen ezért egyelőre nem is kérünk Töletek mást, mint egyszerű felajánlást. A gyűjtővekre irjátok fel, hogy mit és mennyit áldoztok, s legyen irásos felajánlások kötelező erejű nyilatkozat arra az esetre, ha az események kéréhetetlenül bele kényszerítenék országunkat a legnagyobb áldozat meghozásába.

Szarvas polgárai! Számítunk a multban annyiszor tündöklött, kipróbált hazafias áldozatkészségekre.

Szarvas, 1941. április hó 9. Szarvasi Vöröskereszt Fiókegylet

Megvalósulás előtt az egészségház ügye

Dr. Koncz Lajos tisztifőorvos tárgyalásai Szarvason

Mult heti képviselőtestületi referádánkban részletesen megemlékeztünk arról a tervről, amely a Szarvason létesítendő egészségházzal kapcsolatban a község parlamentje elé került. Örömmel jelentjük, hogy a hét folyamán már ismét újabb lépések történtek ez ügyben; tárgyalások folytak, amelyek eredménye az egészségháznak még az idén tető alá hozására

nyújtanak kilátást. Kedden u. is ismét Szarvason járt vármegyénk rendkívül ügybuzgó tisztifőorvosa, dr. Koncz Lajos, s újra felvette a tárgyalásokat a községi előjárósággal. Megvizsgálták ezen a község mérnöke által elkészített terveket, megvitatták az anyagi fedezet kérdését is, s mint értesülünk, a rendkívül barátságos, szívélyes és engedékeny légkörben lefolyt

tárgyalások már a legtöbb ponton konkrétizálódtak, s csak az általános helyzettől függ, hogy az egészségház még az idén felépüljön, illetve tető alá kerüljön az épület a mult héten jelzett 600 négyszögöles telken. A részletes terveket illetően jövő heti lapszámunkban terjedelmesebben írunk, amikor az építkezés közeli megkezdéséről is valószínűleg hírt adhatunk.

Tessedik Sámuel emlékezete a mezőgazdasági kiállításon

A mult hetekben lezajlott országos mezőgazdasági kiállításon a rendezőbizottság méltó módon hódolt a világhíres szarvasi pap-gazda emlékének, amikor egy díszes pavilonban összegyűjtötte azokat az adatokat, amelyek Tessedik Sámuel életéről, s rajta keresztül a magyar gazdasági szakoktatás megindulásának küzdelmes évtizedeiről mesélnek. Előttünk,

szarvasiak előtt nem kell Tessedik Sámuel bemutatni; itt, ebben az alföldi metropolisz-szerű, nagy faluban minden téglá, minden mesgye, minden fa, fűszál, mezőgazdasági termelésünk valamennyi szokása, iránya, fejlettsége róla beszél, s az ő áldásos útmutatását igazolja most két évszázad eltelté után is. Mi csak örömmel látjuk, hogy emlékének mara-

dandó megörökítését a legfelsőbb mezőgazdasági intézőkörök is szükségesnek látják, s dicséretesnek azt a mozzalmat, mely a Szarvasi Öregdiákok Szövetsége ösztönzésére méltó keretek között óhajtja megünnepeltetni — remekbeszabott bronzszobrának felállításával és egyidejű leleplezésével — Tessedik Sámuel születésének 200 éves évfordulóját. Tessedik

Sámuel két és fél méter magas szobra (Keviczki Húgó alkotása) a vásár óriási közönségének lelkében azoknál is maradandó nyomot hagyott, akik eddigelé Tessedik Sámuel működésének nagy jelentőségét nem ismerték, s nem tudták, hogy a mezőgazdasági tudományok terén is Szarvas adta a legelsőt, a legnagyobbat és a legtöbbet. Bárha már állna bronzba öntve az a szobor, ez a mi büszkeségünk.

Látni akarjuk a Jud Süss-t

Fenti cím alatt „A közönség köréből” rovatban nyílt levelet közöl békéscsabai lapársunk, a „Körösvidék”, erélyesen követelvén a film Békéscsabán való bemutatását. Szórol-szóra veszszük a cikkből a következőket:

„Soha nem láttam a Jud Süss-köz hasonló filmalkotást. Ez a film nemcsak hű életre hozza a gettó szellemétől átítatott s a zsidóság sajátos tulajdonságait magában egyesítő Jud Süssnek, ez a film döbbenetes erővel nyitja fel minden keresztény szemét, fülünkbe harsogja mindazt, amit tudnunk kell a Jud Süssokról, azokról, akik az ókorban, a középkorban, vagy napjainkban aranytrónusok magasságából, gyárvállalatok, vagy trösztök vezérigazgatói székéből ítélkeznek a verejtékező keresztény tömegek sorsa felett.

Aki látta ezt a filmet, annak örökké a lelkébe vésődik nemcsak Jud Süss története, hanem az a parancs is, hogy öntudatosan szálljon síkra a keresztény gondolat, önmaga, családja és az egész keresztény társadalom védelmében mind a Jud Süssökkel, azzal a zsidósággal, melynek többezer éves célja az, hogy pénzének erejével uralkodjék a néptömegeken, a keresztény népek s az egész világ felett.

Annak ellenére, hogy a keresztény tömegek szinte naponta áldozatul esnek a zsidó maffiának, mégsem vonják le ennek súlyos tapasztalatait, s azzal, hogy filléreikkel, pengőikkel ma is zsidókat támogatnak, a zsidó törekvések útjait egyengetik.

A Jud Süss felejthetetlen művészi élmény mellett olyan erővel mutat rá mindezekre a kérdésekre, hogy aki megnézi ezt a filmet, az sohasem felejt el azt a parancsot, melyre keresztény mivolta kötelezi.

A továbbiakban szemrehányást tesz a „hú előfizető” a békéscsabai keresztény mozi-tulajdonosoknak, s azon reménnyel fejezi be írását, hogy a Jud Süss rövidesen látható lesz a békéscsabai mozikban is.

Békéscsabán legalább szemrehányásokkal lehet illetni a mozisokat a mulasztás miatt, mert keresztények, de mit csináljunk mi szarvasiak?

Vajjon remélhetjük-e ezt a filmet?! Aligha!

Pedig a Jud Süss-t mi is látni szeretnők!!

Sőt, ránk is férne!

— ZÖLDHITELT folyósít a Szarvasi Takarékpénztár.

ERDÉLYI KÉPEK X. FÜRDŐZŐ BIVALYOK

Toman János linómetszete

Új törvény az országos vásárok és a hetipiacok szabályozásáról

A kereskedelemügyi és iparügyi miniszter új törvénytervezetet készített e tárgyban, melyet hozzászólás végett megküldött az összes érdekelt kereskedelmi és ipari köröknek.

Különösen a vidéki vásározó kereskedőket és iparosokat érdeklik azok a tervezett új rendelkezések, amelyeknek segítségével a kormány gyökeresen át akarja formálni az országos vásárok és piacok megszokott, ősrégi képét. Lényeges újítása a javaslatnak az, hogy az országos vásárok számát erősen megriktálja.

Az új törvénytervezet első szakaszában megállapítja, hogy milyen vásározó alkalmak tartoznak az új szabályozás fogalma alá: országos kirakodóvásár, heti kirakodóvásár, heti kirakodóvásár és végül a heti állatvásár. Kiesik tehát a szabályozás alól a búcsú vagy bér-málás alkalmával engedélyezett alkalmi árusítás, továbbá a napi piaci árusítás.

Az országos kirakodóvásáron ipari készítményt, vagy olyan árut, amely nem háziipari cikk, nem mezőgazdasági, erdőgazdasági, szőlő- és kertgazdasági termék vagy termék, bányatermék, állat vagy hal, csak iparigazolvánnyal rendelkező iparos, kereskedő, vagy vásári vándorárus, avagy házaló árusíthat. Lényeges megszorítást jelent, hogy az országos kirakodóvásárokon az ipari árusítást a kereskedelmi miniszter indokolt kérelemre meghatározott árucsoportokhoz vagy árucsoportokhoz tartozó áruk árusítására korlátozhatja.

Ez a megszorító rendelkezés a gyakorlatban körülbelül azt fogja jelenteni, hogy egyes

községekben az ottani helybeli iparosok vagy kereskedők kívánságára a vásározók csak olyan cikkeket rakodhatnak ki, amelyekből a helybeli üzletekben nincsenek fölösleges készletek. Ezzel pedig megszűnik az a régi állapot, hogy az alkalmi vásározók portékájukkal elviselhetetlen versenyt támasztanak a helybeli iparosoknak és kereskedőknek.

Ugyancsak fentihez hasonló szellemű korlátozást léptethet életbe a kereskedelmi miniszter az országos állatvásárookra is, olyan esetekben, amikor a helybeli állattartó gazdák megfelelő mennyiségű és minőségű állatfőlössleggel rendelkeznek. Egyébként pedig az országos vásárookra rendes körülmények között szabályszerű marhalevéllel ellátott állatot bárki felhajthat.

A napi piaci árusítás, a javaslat szerint, nem minősíthető vásárnak és az erre vonatkozó engedélyt községekben a főszolgabíró, városokban a polgármester adja ki és az engedélyben részletesen megjelöli az árusítás területét és idejét is. A napi piacokon ezentúl iparcikkeket árusítani nem szabad és az árusítást kizárólag élelmiszerekre, háziszappanra, háziipari cikkekre, valamint fára terjedhet ki.

Az egész országra kiterjedő hatályú a kereskedelmi miniszter szabályozza rendeletileg a vásárok és piaci árusítás rendjét, továbbá külön rendeletben állapítja meg a helypénzszedés módját.

Végül a büntető rendelkezésekről szóló szakasz szigorú szankciókat állapít meg azokra, akik a törvény rendelkezéseit megszegik,

Megkezdődött a cipő utalványok kiosztása

Ismeretes olvasóink előtt a kormányzat ama rendelkezése, mely a jövőben a lábbelik vételét is utalványhoz kötötte. A községháza közlelmezési ügyosztálya a leadott igénylések egy részét felülvizsgálta már s szerdán megkezdődött az utalványok kiosztása is az igénylők között. Az eddig észlelt tapasztalatok alapján a község közlelmezési hivatala a következőkre hívja fel a lakosság figyelmét: Igénylőlapot minden egyes személyre külön kell kiállítani, kettő, esetleg több igénylést egy lapon a hivatal nem fogad el, ill. azt nem bírálja felül. Csak az igényeljen lábbelit, akinek arra mulhatatlannal szüksége van, a községi mennyiség u. is igen kis mérvben van megállapítva (április hónapra 620 pár lábbeli és 500 klg. talpbőr) s az igénylők mindegyikének a kívánsága nem teljesíthető, de a mai világban, amikor általában minden szükségletünket a legminimálisabbra kell lefokoznunk, nem is engedhető meg az a fényűzés, amit a fölös számban lévő lábbeli egy-egy háztartásban jelent. A készleteket egyébként is felül fogják vizsgálni s a rendelet ellen vétőkkel szemben igen szigorúan fognak a hatóságok eljárni. A lábbeli korlátozásoknak különben is az a célja, hogy ne csak a tehetősebbek, hanem a kisebb jövedelműek is meg tudják szerezni a szükséges lábbelit. A cipőutalványok premierje egyébként simán, zavartalanul zajlott le, mely tény a helyi közellátási hivatal helyes ügykezelését dicséri.

Ínségjárulék helyett nép- és családvédelmi pótdó

Mint ismeretes, egy évvel ezelőtt a belügyminiszter a törvényhozás elé terjesztette az Országos Nép- és Családvédelmi Alapról szóló törvényjavaslatot, amely azóta törvényerőre emelkedett és a vármegei közjóléti szervezetek útján fejté ki működését. A nép- és családvédelmi törvény költségeinek fedezése érdekében felhatalmazta a kormányt a nép- és családvédelmi pótdó kivetésére és kezelésére. Ez az adó tulajdonképpen nem új adó, mert a községnek és városok által eddig szedett ínségjárulék helyébe lép. A nép- és családvédelmi pótdót tehát a legszegényebb néprétegek érdekében kell kivetni azokra, akik eddig is fizették az ínségjárulékot. A hozzávetőleges számítások szerint ebből a pótdóból évenként ezer és ezer nincstelen család részesül természetbeni segélyezésekben.

A rendelet értelmében pótdót azok tartoznak fizetni, akik jövedelemadó, társulati adót, tantiémadó és általános kereseti adót fizetnek. A nép- és családvédelmi pótdót a községi előjáróság, illetve a városi adóhivatal az együttesen kezelt közadókkal együtt könyveli, tartja nyilván és kezeli.

Hirek

Istentiszteletek:

Ünnepi istentiszteletek szarvasi ág. h. cv. templomokban. Ó-templomban húsvét első napján d. e. 8 órakor tót, 10 órakor magyar, az újtemplomban 8 órakor tót istentisztelet van. — Húsvét második ünnepén az Ó-templomban 8 órakor tót, (úrv. o.) d. u. 6 ó. magyar, az újtemplomban (úrv. o.) d. e. 9 ó. magyar istentisztelet tartanak.

Nagypénteken d. e. 10 ó. passio, keresztteleplezés, csonka mise, szent beszéd. D. u. 4 ó. Jeremiás siralma, fél 7 ó. szentség betétel. Nagyszombat d. e. 7 ó. szentelésék, 8 ó. szent mise. D. u. 6 ó. feltámadás. Húsvétvasárnap d. e. 6 ó. ételek megáldása. Fél 9 ó. szent mise, 10 ó. szent beszéd, nagy mise. D. u. 4 ó. vecsernye. Húsvéthét-főn fél 9 ó. csendes mise, 10 ó. szent beszéd, nagy mise. D. u. 4 ó. litánia.

Ref. istentiszteleti sorrend az ünnepek alatt: Nagypénteken d. e. 10 órakor. Húsvét első napján d. e. 10 órakor, utána úrvacsoraszta d. u. 3 órakor. Húsvét második napján d. e. 9 órakor Kondoróson le: istentisztelet és úrvacsoraszta.

Komoly

figyelmeztetést kapott a hitszegő szerb nép a magyar fegyverektől, Szeged s a többi városok ellen intézett támadásai során. A békés polgárokat orvul támadó repülőgépek közül egy tért csak vissza hazájába, a többi itt maradt, hogy személyzetének haló poraiban dicsérje a magyar ügyesség, felkészültség, harckészség, pontosság kiváló katonai erényeinek jelen valóságát hadseregünknek. Csak pilanatra lángolt fel katonáinkban a legendás ősi harckedv és készség, de elég volt ahhoz, hogy megmutassa az álnok szomszédnak: itt a Duna medencéjében harci erényeinek teljes birtokában, tiszta szándékainak bizonyosságában, végső feltámadásának töretlen hitében s igazságának acélos vértetében békésen él a magyar, de jaj annak, aki nyugalmát háborgatni merészkedik. Úgy jár, mint az a pár jugszláv repülőgép, amely otromba, brutális támadást kísérelt meg a napokban ellenünk. Tanulhattak ebből mindazok, kik még most is acsarkodnak ellenünk, láthaták, hogy szótalan türemsünk, erőnkét takarja, rejti csupán, mely halálos biztonsággal csap le ott és akkor, ahol és amikor arra komoly és múlhatatlan szükség van.

— Halálozás. Pénteken, f. hó 4-én tragikus hirtelenséggel elhalálozott Fehérvári György, a Szarvasi Hitelbank tisztviselője. A végtelenül szerény, komoly, szorgalmas tisztviselő, gondos családapa korai elmúlása közszégyenre általános, mély részvétet keltett. Vasárnap délután temették el óriási részvét mellett. Forrón szeretett hitvese és kicsiny gyermeke gyászolja.

— Bárdossy László az új miniszterelnök. A kormányzó Teleki Pál gróf tragikus halálával megüresedett, ill. lemondott kormány megalakításával Bárdossy László eddigi külügyminisztert bizta meg, aki kormányát még múlt hét csütörtökjén megalakította, ill. átvette nagyszabású elődjének munkatársait változatlan összeállításban.

— Bartóky József emlékünnepe a Szász-ben. A Szarvasi Öregdiákok Szövetsége ezidén f. hó 5-én áldozott első elnöke Bartóky József emlékezetének. Az Öregdiákok „Ertesítője” a következőkben emlékezett meg Bartóky Józsefről: „Bartóky József emlékezete a mai időkben sokszorosan túlnő azon a kis baráti körön, mely Őt minden esztendőben maga elé idézi és róla áhitatos szeretettel megemlékezik. Ki volt Bartóky József egy negyedszázaddal a magyar közéletben? Mondhatnánk: minden. Az akkor még egységes nagy monarchia élet-halálharcát vívta nemcsak dicsőségesen meghordozott fegyvereivel, hanem a határainkon leselkedő éhínséggel. A nyomort és nélkülözést az Ő zsenialitása és magyar hazáért forrón dobogó szíve tudta a küzdeni. Az ő gondoskodásából jutott mindennapi falat kenyér a soknyelvű birodalom népeinek asztalára. De nagyságát nemcsak ez mutatja, hanem a ma már naggyá nőtt és áldásos tevékenységet kifejtő Országos Gazdasági Munkás Pénztár, mely megérdemelt öregségi járulékhöz juttatja a becsületos munkában megrokkant magyar dolgozó réteget. Azután, mikor hivatali iróasztalát elhagyta, nem pihenni tért, hanem új munkamezőn kezdett dolgozni: az irodalom terén, ahol megint csak szépet és nemeset alkotott. Fabulai örök forrása a magyar gondolat halhatatlanságának. Mi, szarvasi Öregdiákok, büszkén valljuk Bartóky Józsefet magunkénak, mert Ő is abban a körösparti Athénban kapta lelki elindítását, ahol 150 évvel ezelőtt a nagy Tessedik, majd Vajda Péter, Tatay István és Benka Gyula osztogatták lelkük kincseit pazar kézzel a tanulni vágyó magyar ifjúságnak. Legyen áldás emlékének, legyen áldás az emlékezőkön!

— Szokolai János lett a helyi Tűzharcos csoport törzsvezetője. Az Országos Tűzharcos Szövetség a helyi Tűzharcos csoport törzsvezetőjéül Szokolai Jánost, a szarvasi tűzharcos társadalom egyik szeretve tisztelt tagját nevezte ki. A törzsvezető a vezetőtséget mellett a csoport adminisztratív ügyeit intézi. Megállapítjuk, hogy a szövetség választása megfelelő emberre esett, olyanra, aki ügyszeretetével, agilitásával eddig is orozslánrészét végezte és vállalta a szervezés és ügyvezetés nehéz munkájának, teljes megelégedésére a helyi vezetőség és a tűzharcos társadalomnak.

— 330 ezer kat. hold még vetetlen a vármegyében. Békésvármegye 505 ezer holdat kitevő szántóföldjének 50 százalékát még az ősszel felszántották. Az akkor bevetett terület azonban csak 132 ezer kat. hold, amely a vármegye átlagos buzavetés-területének csak 62 százalékát jelenti. Tavaszai vetőmagyakkal 370 ezer holdat kell tehát bevetni, eddig azonban csak 40 ezer holdat tudtak bevetni a gazdák, 180 ezer hold még szántatlan és a még bevetetlen egész terület 330 ezer kat. holdat tesz ki. Ezidő szerint 30 ezer kat. hold föld áll víz alatt.

A honi légvédelem elrendelésével kapcsolatban

a következőkre hívjuk fel olvasóink figyelmét: A riadó jelét a harangok félrevereése, a légi veszély megszűntét rendes harangzúgás jelzi. A csoportosulás kerülendő. Riadó alatt védett helyen helyezkedjünk el. Semmiesetre sem helyes a falak mellett megállás, mert hiszen ez védelmet nem nyújt. A pincéket támasszuk alá, s riadó esetén ott helyezkedjünk el. Jó védelmet nyújtanak a múlt világháborúból ismert futóárkok, amelyeket az épületektől távolabb 2 méter mélyen, s 1 méter szélességben ajánlatos kiásni, s gerendákkal, majd földdel lefedni. Riadó alatt a nyugalmat feltétlenül meg kell őrizni. Az elsőtétítést úgy kell végrehajtani, hogy fény szabadba sehol ne szűrődhesen ki. Házcsoportonként riasztó ügyeletet kell tartani.

— Elmarad a szentandrási Stefánia-bál. A békésszentandrási Stefánia fiókszövetség húsvét hétfőjére tervezett ezidei bálja az időközben bekövetkezett bel- és külpolitikai eseményekre tekintettel elmarad és azt a rendező bizottság egy később meghatározandó időpontra halasztotta.

— Vallásos estély. A békésszentandrási ref. leánykör vasárnap este pompás műsorú vallásos estét rendezett a Nép körben. A termet zsúfolásig megtöltött közönség kellemesen jóleső érzéssel fogadta a szereplők ügyességét, felkészültségét, a gondosan összeválogatott műsort s a pompás rendezést.

— Árkiegészítést kapnak a gazdák az eladott termények után. A kormány a napokban rendeletet adott ki, amelynek értelmében azok, akik e hó végéig eladják a terményeiket az árkormánybizottság által megállapított áron felül még árkiegészítést is fognak kapni. A rendelet nem tesz különbséget abban, hogy a termelvényeket (búza, tengeri, rozs, zab) 50 holdon felüli vagy aluli gazdák szolgáltatják-e be, ill. adják el. Az árkiegészítés búzáknál 2:50 P mázsnként, tengerinél és a többi termelvényeknél 2:30 P-t tesz ki métermázsnként. Fenti rendkívüli térítést, ill. árkiegészítést a Futura fizeti.

— Váratlanul szokatlan hideghullám vonult el felettünk kedden, sőt helyenként hó is esett. Félős, hogy a korán virágbaborult gyümölcsfaik, különösen a barack erősen megfognak s nyelni ezt az időváltást.

— Új önállósítási kölcsönkérlemi űrlapok rendszeresítése. A kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a Budapesti Közlöny folyó évi március hó 13-i számában megjelent és a Nemzeti Önállósítási Alapról szóló 1700—1941. M. E. sz. rendelettel kapcsolatban az Értelmiségi Munkanélküliség Ügyeinek Kormánybiztosja az önállósítási kölcsönkérlemek előterjesztésére egységes kérvényűrlapot rendszeresített. A kérvényűrlapok tájékoztatóval együtt díjmentesen kaphatók a kereskedelmi és iparkamaránál. Vidéken lakók portóköltés fejében 30 fillért csatoljanak bélyegeken levélükhöz, aminek ellenében a kamara a kérvényűrlapot és tájékoztatót postafordultával megküldi.

— Hányféle nyelv van? A földön 2081 nyelv van. Ebből 900-nak van szabálya és grammatikája. A többi dialektus, tájszó. A 900 nyelv így oszlik meg az egyes földrészekre: 49 Európában, 157 Ázsiában, 128 Afrikában, mintegy 500 Amerikában és a többi Ausztráliában. Ezzel szemben tudjuk, hogy egyes indiai, indus, mongol, szerezsen törzseknek a nyelvjárása más más, úgyhogy sokszor egyik törzs nem érti meg a másikat. Még kevésbé van olyan ember a földön, aki valamennyi nyelvet értené.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Szabellay Ferenc és Hlivár Mária leánya Eva Mária, Lestyan Goda János és Mravik Mária leánya Mária, Sztancsik György és Varga Erzsébet fia György, Dankó Pál és Bankó Judit leánya Erzsébet. — Házasságot kötöttek: Liska

János Nyemcsok Ilonával, Gyuris György Melis Judittal, Gyuris János Sutyinszki Judittal, Bobvos János Bobvos Zsuzsannával, Sápsszki János Hanzó Zsuzsannával, Kovács György Szirony Annával, Makan Pál Szirony Annával, Uhljar János Kondacs Zsuzsannával, Borbély Sándor Rómer Erzsébettel, Nyiri Dezső Bocskai Erzsébettel, Kallus Sámuel Kroo Bertával, Antal Mihály Lustyik Máriával, Bakulya Pál Vaskor Máriával, Novodomszki Pál Litauszki Máriával, Laurency János Aladár Garai Máriával, Szenci Sándor Mucha Judittal, Sinka Ferenc Sutyinszki Máriával. — Elhaltak: özv. Gombár György 71 éves, Fehérvári György 32 éves, özv. Hruska István 76 éves.

— Kisforgalmu volt a mult-heti állatvásár. Múlt hét péntek és szombatián bonyolították le Szarvason a szokásos tavaszi országos állatvásárt. Az első nap hasítottkörmü, a második nap lóvásár volt. Mindkét nap várakozáson aluli felhajtással, kis forgalommal, tartott árakkal.

— Mi újság a színházak körül? A főváros minden színházi eseményéről írásban és képben számol be a Délibáb színházi hetilap legújabb száma. Színházi beszámolók, kritikák, színes riportok, gazdag filmrovat, magyar írók kiváló novellái, tökéletes képes heti rádióműsor, divat, humor, rejtvények; ez a legszebb és legolcsóbb színházi hetilap. A Délibáb ára csak 14 fillér.

— A tudomány magyar hősei. A magyar tudósok közül számosan világhírré tettek szert. Ezek közé tartozik ditrói Puskás Tivadar, a telefonközpont feltalálója és Herman Ottó természettudós. A tudomány két magyar hősről közöl rendkívül érdekes cikket Tolnai Világlapja új számában. A szórakoztató és szakcikkek közül kiemelkedik: „Ne hanyagoljuk el a reumás fájdalmakat”, „Mit kéne még feltalálni?”, „A betegápolás kiskatéja”. A legkiválóbb magyar írók novelláin, az érdekes „Aktuális furcsaságok” és „Nagyvilágból” rovatokon kívül rengeteg cikk található Tolnai Világlapja legújabb számában. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

— ZÖLDHITELT folyósít a Szarvasi Takarékpénztár.

— Terményvásárlási jogosultság gyakorlása megbízottak által. Konkrét esetben a kereskedelmi- és közlekedésügyi miniszter 30 059/1941. sz. alatt úgy döntött, hogy az 5 430/1940. M. E. sz. rendelet értelmében gabonafelvásárlási jogosultsággal rendelkező kereskedők a rendeletben meghatározott gabonaféléket kizárólag saját személyükben, vagy az értelmiségi munkanélküliség ügyeinek kormánybiztosánál bejelentett alkalmazottaik útján vásárolhatnak. Abban az esetben ugyanis, ha vásárlási jogosultsággal rendelkező kereskedők alkalmi megbízottak, illetőleg bizományosok útján is vásárolhatnának, felfogásom szerint tág tere nyílnék a legkülönbözőbb visszaéléseknek.

ZÖLDHITELEK

folyósítását megkezdte

Szarvasi Takarékpénztár, mint
a „FUTURA” R. T.
főbizománya.

SPORT

KÉZILABDAMÉRKŐZÉSEK

Mult heti lapszámunkban hírt közöltünk arról, hogy a Szarvasi Levente Egyesület a járás levente egyesületei számára kézilabda-körmérkőzéseket rendez a szarvasi járás bajnokságáért. Ezek a mérkőzések már megkezdődtek és a benevezett községek leventéi már nemes küzdelmeket vívtak egymással. A szarvasiak a kondorosiakkal, a békésszentandrásiak pedig az öcsödiekkel mérkőztek. Mindkét mérkőzést igen nagyszámú közönség szemlélte meg és szerezte meg őket a kézilabdasport híveinek. A nálunk még a nagyközönség előtt ismeretlen sportnem bizonyára nagy tért fog hódítani, tekintettel annak ténylegesen „sport” voltára.

Szarvas—Kondoros 12:3 (8:0)

A két község csapatai az alábbi felállításban vették fel a küzdelmet Bankó Sándor sportoktató játékvezetése mellett:

Szarvas: Roszik — Kovács, Kelemen I. — Kerekes, Szrnka, Tomka — Kelemen II., Sebjan, Hadady, Kasnyik, Piacsek.

Kondoros: Hudák — Hógye, Benczúr — Valach, Szloszjár I., Horváth II., — Pfeifer, Melis, Janurik, Nyemcsok, Fried.

Gyönyörű tavaszi időben és szépszámu közönség előtt a szarvasiak kezdenek. Már a 3. p.-ben vezethetnének 13-asból, de azt Hadady mellé vágja. A 4. percben azonban megszületik az első gól Sebjan dobásából, amit Kasnyik szép gólja követ, 2:0. A harmadik Sebjan dobásából születik meg, amit követően Hadady dob három gyönyörű gólt, bombáit Hudák meg sem kísérte védeni. A hetedik gól szerzője Szrnka 13-asból, míg a nyolcadikat Hadady vágja be. A féldő egyetlen kondorosi támadását Kerekes akasztja szabálytalanul, amiért 13-ast dobhatnak. A büntetést azonban Roszik védi.

A második féldőben a kondorosiak nagyon odaadóan és „harciasan” játszanak, míg a szarvasiak csökkentenek az iramból, ami által kiegyensúlyozódik a játék. Két 13-ashoz jut Kondoros. Mindkettőt Benczúr dobja. Az egyiket Roszik védi, a másik a kapufáról vágódik vissza. A 10. percben Sebjan eredményes, 9:0. Kondoros első gólját a 12. percben éri el Janurik révén, 9:1, amire Sebjan gólja a válasz, 10:1. A második kondorosi gólt szintén Janurik dobja, 10:2. Hadady védhetetlen bombája jelenti az újabb szarvasi, Benczúr a 3. kondorosi gólt, 11:3. A végeredményt Hadady állítja be a 29. percben, 12:3.

A szarvasi csapat még nagyobb arányban is megérdemelte volna a győzelmet. Minden csapatrészeben jobb volt ellenfelénél. Bátran mondhatjuk, hogy iskolajátékot mutatott be a kondorosiaknak. Az egész csapat kitűnő együttest képez, s ha még jobban összeszoknak a játékosok, nagyon jó lesz ez a gárda. Roszik jól védett. A két hátvéd közül Kelemen I. volt a jobbik, de Kovács sem volt rossz. A fedezetsor is ki-

elégített. Itt Szrnka, Tomka, Kerekes a sorrend. A csatársor — különösen az első féldőben — ontotta a gólokat a nagy formában lévő Hadady vezérletével, de a többiek: Sebjan, Kasnyik, Kelemen II. és Piacsek is kitűnően játszottak. Kondoros legjobbjá Hudák volt, rajta kívül még kielégítőn Janurik, Hógye és Benczúr játszottak.

Vasárnap folytatódnak a mérkőzések Szarvason, a délelőtt és a délután folyamán. Két-két mérkőzés lesz, amelyek keretében az összes résztvevő egyesületek csapatai fognak egymással mérkőzni az elsőségért. A délelőtti mérkőzések 10, a délutániak 3 órakor veszik kezdetüket.

— Gépjáromű, gumiabroncs kiutalásának kérelemürlapja a kamaránál kapható. A gumiabroncsok kiutalását a 2380—1941. M. E. sz. rendelet szerint esetenként igényelni kell. Az igényléshez egységes kérvényürlapot rendszeresítettek, amelyek a kamaránál díjtalanul kaphatók. Vidékre a kamara 20 fillér portóköltés beküldése ellenében postafordultával küldi meg az igényelt ürlapokat.

— Szürke utcai ruhában járhatnak a németországi katolikus papok. A német katolikus püspöki kar megengedte, hogy a katolikus papok a nyár folyamán egyházi tisztségükre való tekintet nélkül bármikor szürke utcai ruhában járhassanak az eddigi kötelező fekete reverenda helyett. A szürke utcai ruhához természetesen gallért és nyakkendőt is lehet hordani. Szürke vászonruha is engedélyezhető. A rendelkezés indokolása szerint a szürke szövet és vászon nem annyira érzékeny és sokkal ellenállóképebb, mint a fekete reverenda.

Mindenkinek saját érdeke betartani a légvédelmi intézkedéseket

A változott időkre tekintettel a honvédelmi minisztérium vasárnap óta az ország egész területére légoltalmi készültséget rendelt el, amely további intézkedésig (dobszó után való értesítésig) tart. A légoltalmi készültség tartama alatti magatartást a község légoltalmi parancsnoksága hirdetések útján hozta a lakosság tudomására. Ehelyütt csak a rendelkezések fokozottabb betartására hívjuk fel községünk polgárságát, arra a fegyelmezett magatartásra, amelyet az intéző körök megszoktak eddig nálunk s amelyet elvárunk tőlünk a jövőben, eltekintve attól, hogy az intézkedések komoly végrehajtása elsősorban saját jól felfogott érdekünkben valók. A rendelkezések ellen vétőket szigorúan megbüntetik.

Ehelyütt tesszük szövé, hogy akadnak az elmúlt napokban, bizonyára éretlen suhancok, kik a sötétség leple alatt haszontalan komolytan cselekedetre ragadtatták magukat. Így többek között pár helyen kiemelték helyükből ajtókat s több személtádat elmozdítottak a helyükből. Ez eléggé el nem ítéhető ténykedésekre ezúton hívjuk fel a hatóságok figyelmét az illetőknek szánt azon komoly figyelmeztetéssel a birdetményben foglalt ama rendelkezés, hogy a kapukat nem szabad bezárni és hogy az utcákat el kell sötétíteni nem szolgálhat ilyen komoly időkben haszontalan, éretlen csinytevések alapjául.

— Szarvasi Gazdaiifjak Önképzőkörének húsvét vasárnapjára hirdetett műkedvelő előadása a közbejött akadályok miatt bizonytalan időre elmarad. 58

Retorta faszenet

nagy és kis tételben
azonnal szállít

RUPP VIKTORNÉ

Szarvas, Beliczey u. 223.
Telefon 47. 28

A Szarvasi Hitelszövetkezet

mint az O. K. H. tagja megkezdte a

4¹/₂ % OS

kamatozású mezőgazdasági termelés fokozását előmozdító közleplejratú kötelező kölcsönök folyósítását.

46

— ZÖLDHITELT folyósít a Szarvasi Takarékpénztár. 35

APRÓHIRDETÉSEK

Használt férfi és női ruhát veszek és eladok. Hívásra házhöz megyek. Nótári Pálné II. Beliczey u. 17. 913

Vitéz Orbán Lászlónak Mangolban lévő villája eladó, lakásán butorozott szoba kiadó. 24

Csabacsüdi határban az orosz utól 1 kilométerre 32 kishold föld új tanyával és melléképületekkel (magtár, góré, istálló) jutányos áron eladó. Érdeklődni dr. Král Pál ügyvédnél. 25

Makó Gyula fegyverkereskedő háza eladó. Ugyanott két permetező, boros és nyitott hordók eladók. 44

Egy utcai pados szoba, konyha, speiz kiadó III. ker. 80. 41

IV. 219. sz. ház eladó. Érdeklődni ugyanott. 50

Gyermektelen házaspár 2 szobás lakást keres mellékkellyiséggel május 1-i beköltözésre. Cim a kiadóban. 49

Traktorral bérszántást vállalkozók érdeklődni II ker 145 alatt. 57

I ker. 40 szám alatt istálló trágya eladó. Csabacsüdi tanyán 80 sz. alatt takarmányrépa eladó. 56

Úri lakás kiadó május 1-re Cim: Benka Gy. utca 104/a sz 55

Szabadkézből eladó ház II ker. Deákmalom utca 351 sz. érdeklődni ugyanott. 59

Kriska Pál IV ker. 466 számú háza eladó. 60

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvas, I. ker. 13.

Buzát, árpát és tengerit

a legmagasabb napi áron vásárolunk

dr. Podany Pál és Társai

Telefon 67. GÁSPÁR-MALOM Telefon 67.

Buzát árolunk!

810

Búzát,

árpát,

zabot,

tengerit,

és mindenféle magvakat mindenkor a legmagasabb piaci napiáron vásárol.

KLEIN MIKSA

gabonakereskedő, Kontúr-házban (Árpád-szállodával szemben.)